

P.Z. br. 841

HRVATSKI SABOR

KLASA: 552-01/20-01/01

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 10. veljače 2020.

Hs**NP*552-01/20-01/01*65-20-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o dopuni Zakona o udomiteljstvu***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika GLAS-a, aktom od 7. veljače 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Anku Mrak-Taritaš, Gorana Beusa Richembergha, Nadu Turina-Đurić i prof. dr. sc. Vesnu Pusić, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

P.Z. br. 841

KLUB ZASTUPNIKA

GLAS-a

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKI SABOR
Zagreb, 11. trg Sv. Marka 6

07-02-2020

Red. broj	Org. jed.	P. II.	Vrij.
552-01/20-01/01	65		
6532-11-20-01			

Zagreb, 7. veljače 2020. godine

Hs**NP*552-01/12-01/01*6532-11-20-01**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o udomiteljstvu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13, 113/16, 69/17, 29/18), Klub zastupnika Građansko-liberalnog saveza podnosi Prijedlog zakona o dopuni Zakona o udomiteljstvu.

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će Anka Mrak-Taritaš, Goran Beus Richembergh, Nada Turina-Đurić i Vesna Pusić.

Predsjednica Kluba zastupnika

Anka Mrak-Taritaš

KLUB GLAS-a

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O UDOMITELJSTVU

Zagreb, veljača 2020.

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova donošenja ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10- pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o udomiteljstvu u čl. 9., točki 3., definira udomiteljsku obitelj, pri čemu su navedeni samo bračni i izvanbračni drugovi, a izostavljeni životni partneri i neformalni partneri. Prema čl. 37., st. 4. Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola (NN 92/14, 98/19) životni partneri izjednačeni su s bračnim i izvanbračnim drugovima u upravnim postupcima.

Nadalje, čl. 9., točka 3. Zakona nije u skladu s čl.6.,st.3. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17) koji zabranjuje diskriminaciju temeljem spolne orijentacije. Diskriminaciju na osnovi spolne orijentacije zabranjuje i čl. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije, pri čemu je diskriminacije zabranjena i prilikom zapošljavanja ili mogućnosti pružanja određene usluge (čl. 8., točka 1.). Članak 9. Zakona protivan je i čl. 14., st. 2. Ustava RH, prema kojem su svi pred zakonom jednaki, te čl. 21., st.1. Povelje EU o temeljnim pravima, kojim je zabranjena svaka diskriminacija na osnovi spolne orijentacije.

K tome, u većini zapadnoeuropskih zemalja istospolnim partnerima omogućeno je stjecanje statusa udomiteljske obitelji (Andora, Austrija, Belgija, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Island, Irska, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Norveška, Portugal, Španjolska, Švedska, Ujedinjeno Kraljevstvo).

Osim što diskriminira životne partnere i neformalne partnere, Zakon o udomiteljstvu djeci bez roditeljske skrbi ograničava pravo na najbolju moguću udomiteljsku obitelj isključujući veliki broj potencijalnih udomitelja. To je posebno zabrinjavajuće uzme li se u obzir da u Hrvatskoj postoji manjak udomiteljskih obitelji te da više od tisuću djece odrasta u domovima umjesto u

udomiteljskoj obitelji. Značajan broj te djece zbog različitih zdravstvenih problema, etničke pripadnosti (najčešće romske) ili broja braće i sestara ne nalazi lako udomitelje.

Osnovna pitanja koja se uređuju ovim Zakonom

Ustavni sud trenutno razmatra više zahtjeva za ocjenom ustavnosti Zakona o udomiteljstvu, odnosno članka 9. koji diskriminira životne ili neformalne partnere, a nedavno je i Upravni sud donio presudu prema kojoj se dozvola za obavljanje udomiteljstva čak ni tumačenjem odredbi važećeg Zakona ne smije odbiti isključivo temeljem statusa životnog partnerstva. S obzirom na to da je Centar za socijalnu skrb i nakon takve presude Upravnog suda ponovno odbio zahtjev životnih partnera za obavljanje udomiteljske djelatnosti, smatramo nužnim da se što prije pristupi dopuni Zakona kojom bi se u definiciju udomiteljske obitelji uključilo životne ili neformalne partnere. Na taj bi se način spriječila mogućnost tumačenja Zakona o udomiteljstvu na štetu životnih partnera njihovim nedvosmislenim uključivanjem u definiciju udomiteljske obitelji.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Predloženom dopunom zakona ukinut će se diskriminacija životnih ili neformalnih partnera u postupku stjecanja statusa udomiteljske obitelji, a Zakon o udomiteljstvu uskladiti sa Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola, Zakonom o ravnopravnosti spolova, Zakonom o suzbijanju diskriminacije te Ustavom RH i Poveljom EU o temeljnim pravima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona u Državnom proračunu nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O UDOMITELJSTVU

Članak 1.

U članku 9., točki 3., iza riječi „izvanbračni drug“ dodaju se riječi „životni ili neformalni životni partner“.

V. TEKST VAŽEĆIH ODREDBI ZAKONA KOJE SE IZMJENJUJU I DOPUNJUJU

Značenje pojmova

Članak 9.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. Udomiteljstvo je oblik pružanja socijalne usluge smještaja djetetu ili odrasloj osobi koju pruža udomitelj sa svojom obitelji ili udomitelj koji živi sam, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
2. Udomitelj je predstavnik udomiteljske obitelji ili samac koji pruža uslugu smještaja, na čije ime se izdaje dozvola za obavljanje udomiteljstva i upisan je u Registar udomitelja.
3. Udomiteljska obitelj je zajednica koju čine udomitelj, njegov bračni ili izvanbračni drug, djeca i drugi srodnici s kojima udomitelj živi u zajedničkom kućanstvu.
4. Korisnik je dijete, mlađa punoljetna osoba do završetka redovitog školovanja ili najduže godinu dana nakon završetka redovitog školovanja ako se ne može zaposliti, a

najduže do 26. godine života ili odrasla osoba, kojoj je priznato pravo na socijalnu uslugu smještaja i upisana je u Registar smještenih korisnika.

5. Centar udomitelja je centar za socijalnu skrb na čijem području udomitelj ima prebivalište.

6. Centar korisnika je centar za socijalnu skrb na čijem području korisnik ima prebivalište, a ako nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, na čijem području ima boravište.

7. Individualni plan je plan promjena životne situacije, odnosno ponašanja korisnika izrađen na temelju sveobuhvatne procjene potreba, poteškoća i resursa, u dogovoru s korisnikom i članovima obitelji u svrhu prevladavanja nepovoljnih životnih okolnosti.

8. Opskrbnina za potrebe korisnika (u daljnjem tekstu: opskrbnina) je novčana naknada namijenjena podmirivanju troškova života korisnika.

9. Naknada za rad udomitelja je naknada udomitelju za pruženu skrb i uloženi trud u zbrinjavanju korisnika kojemu je priznato pravo na uslugu smještaja kod udomitelja.

10. Supervizija je proces učenja, razvoja i metoda podrške koja omogućava usvajanje novih znanja, razvijanje vještina, usvajanje spoznaja kroz osobno iskustvo rada, u cilju poboljšanja kvalitete rada s korisnicima.

VI. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbom ovog članka u definiciju udomiteljske obitelji uključuju se životni ili neformalni partneri.